
BIBLIOTECA DIGITALĂ A COMUNEI LUMINA

LITERATURĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ



Macbeth

William Shakespeare

DIGITAL



Macbeth

William Shakespeare

Macbeth

Macbeth

William Shakespeare

1922

Exportat de la Wikisource pe 9 iulie 2026

Macbeth

W. SHAKESPEARE

OPERE ALESE

IN ROMÂNEȘTE DE

ADOLPHE STERN

MACBETH

Cuprins (nelistat în original)

Notă introductivă

Actul I

Actul II

Actul III

Actul IV

Actul V

Această lucrare este o traducere și i se aplică drepturi de autor în mod separat de protecțiile aplicabile conținutului original.

Original:

Această lucrare se află în domeniul public în întreaga lume, deoarece autorul a decedat acum cel puțin 100 de ani.

Domeniu publicDomeniu publicfalsfals

Traducere:

Această lucrare se află în domeniul public deoarece drepturile de autor au expirat. Se aplică în Statele Unite, Canada, Uniunea Europeană și în acele țări cu o limită a drepturilor de autor acoperind întreaga viață a autorului acesteia plus 70 de ani. Traducerile publicate ulterior pot fi supuse drepturilor de autor.

Domeniu publicDomeniu publicfalsfals

Notă introductivă

Aspect 2

NOTĂ INTRODUCȚIVĂ

Macbeth a fost compus, după toate probabilitățile, pe la 1606. Minereul din care Shakespeare a scos metalul prețios al tragediei, este tot Cronica lui Holinshed, în care a găsit și materialul pentru dramele lui din istoria engleză. Numai că, pe când în acestea din urmă partea istorică ține un loc însemnat, în Macbeth ea dă numai pervazul pentru țesătura acțiunii. Și multe împrejurări sunt plătuite de poet.

Din tragediile «sinistre» ale poetului, Macbeth e poate cea mai fioroasă. Ea se potrivește cu moravurile epocii (1040-1054), și cu mediul: Scoția

«Munților Inalți», cu «iarba neagră» care-i îmbracă munții, cu ferigile cari își întind brațele țepoase pe nisipurile umede și'n păduri, cu «lochurile» (lacurile) ei sărate și țărmurile veșnic spălate și roase de talazurile neadormite ale mării. Un zăbranic negru acoperă scena, și nici o rază de soare nu vine să lumineze noaptea fatalității. Și acțiunea se desfășură năvalnic, trecând ca un vifor pe dinaintea noastră, cu putere catastrofală.

Nu mai e vorba aici de melancolicul Hamlet, îmbuibat de metafizica germană, șovăind veșnic între cugetare și faptă, o fire complexă, care ne interesează cu atât mai mult cu cât e mai neînțeleasă, atrăgându-ne cu vraja misterului.

Aici avem, în cei doi protagoniști, Macbeth și Lady Macbeth, două caractere cari nu dau enigme de deslegat. În ei arde flacăra ambiției. Dar la Macbeth, râvna nu se trezește decât prin imboldul Vrăjitoarelor.

Ca și în Hamlet, de Duhul Regelui mort, așa și aici poetul se servește de elementul supranatural: de Văjitoare, Iele cari ursesc viitorul și împing în prăpastie pe slabul muritor. Aceste Văjitoare sunt numai simboluri, întruchipând imboldurile sufletești sau îndemnurile fatalității; dar este cu putință, și prea probabil, că poetul să fi crezut în ele: căci această credință eră foarte răspândită pe vremea lui (și chiar mult mai în urmă). Încă în 1604 Regele James publică Daemonologia lui și în anul următor făcù să se arză 600 femei bătrâne pentru vrăjitorie.

În tot cazul ce efecte dramatice știe să câștige poetul din aceste intervențiuni ale puterilor întunericului! Și cum ne izbește închipuirea și ne sguduie sufletele chiar nouă, scepticilor moderni, făcându-ne aproape să credem în ele ca în ființe aievea!

Prezicerile sibiline ale suratelor vrăjitoare, cari spun jumătăți de adevăruri și mint cu glas de adevăr, fac să încolțească întâiu în Macbeth râvna periculoasă. Dar, înainte de a aluneca pe priporul fatal al crimei,

pe care nu mai este chip de a se opri, el are clipe de șovăeală. Pe acestea le înlătură însă o altă putere, mai rea decât aceea a Vrăjitoarelor: Lady Macbeth, soția sa, un demon, cum poate fi o femeie în delirul răutății și al urei, precum poate fi un înger în acel al bunătații și al iubirii. S’au făcut încercări de a idealiza pe acest monstru femeiesc, și H. Heine (în ale sale «Shakespeare’s Frauen und Mädchen»), care’și bate joc de aceste încercări din Germania, conchide că femeia aceasta este o «foarte mare bestie». Dar și în Anglia nu lipsesc aceste ciudate tendințe. Astfel, Prof. Dewden, în cartea sa «Shakespeare» (London 1898), zice: «Lady Macbeth este de o fire mai fină și mai delicată (!)», căci «avându-și ochiul ațintit pe un scop — dobândirea coroanei lui Duncan pentru soțul ei — ea primește mijloacele inevitabile!» Ciudată apologie! Și aici Shakespeare e înrâurit de dramele lui Seneca: Lady Macbeth amintește, în concepția generală și amănunte, pe Medea și Clitemnestra lui Seneca.

Macbeth cade victima acestui geniu rău. Chiar după prezicerea Vrăjitoarelor, că va fi Than de Cawdor și Rege, Macbeth vine acasă și anunță soției sale vizita bunului Rege Duncan, și la întrebarea ei,

Și când se duce iar?

răspunde:

Cum crede, mâine,

după care ea zice:

O, soarele nu va vedea ăst mâine!

Și când Macbeth șovăie, în fața omorului asupra Regelui și oaspetelui lui, ea rostește aceste cuvinte de fiară:

«Am alăptat, și știu ce drag iubești

Pe pruncul care’ți suga țâța; totuș,

Pe când zâmbia în fața mea chiar, sfârcul

Mi l-aș fi smuls din știrbele-i gingii,

Și creieru-i sburam, de-aș fi jurat

Să fac aceea ce-ai jurat a face».

Ea i se oferă să îmbete pe cei doi copii din casă cari veghează noaptea pe Duncan, și după uciderea acestuia să se puie vina pe ei, stropindu-i cu sânge. Mișelescul asasinat se săvârșește de Macbeth, care omoară «în furia sa» și pe cei doi slujbași, căci, cum zice el, cu un cinism înfiorător, «văzând pe ucigașii plini de culoarea crimei, și cu pumnalele boite în sânge, cine putea să se stăpânească?»

Fiii lui Malcolm, Macduff și Donalbain, fugind și fiind bănuți de omorul tatălui, Macbeth este proclamat Rege, ș'acuma e chinuit de prezicerea Vrăjitoarelor că, el neavând moștenitori, Banquo și urmașii acestuia vor moșteni tronul, și pune la cale omorul acestuia și al fiului său, Fleance, prin asasini năimiți. Dar Fleance scapă.

Macbeth se duce iar la Vrăjitoare, căci vrea să afle:

Prin cel mai rău mijloc, ce e mai rău.

Ele chiamă Fantomele (Actul V, Scena I), din care una îi spune că:

«Om născut de o femeie, pe

Macbeth nu-l poate birui»

iar celelalte că:

«Macbeth va fi bătut doar când porni-va

Pădurea mare Birnam împotriva

Lui, către Dealul Dunsinan».

Incurajat de aceasta, Macbeth se hotărăște a lucra fără altă șovăire:

«De acum

Chiar pârga sufletului meu va fi

Și pârga minții mele.

«Gândit făcut» zice el, și pune să se calce castelul lui Macduff și să se măcelărească soția, copii, slugile acestuia.

Stând pe un morman de leșuri, cade pradă halucinațiilor. Și vedenia spectrului lui Banquo, șezând pe jețul lui Macbeth la ospățul dat de acesta, este una din scenele cele mai sguduitoare din toată literatura dramatică.

Când Malcolm vine împotriva lui cu oastea pusă la dispoziția lui de Regele Angliei, Macbeth îl întâmpină fără teamă, bizuindu-se în prezicerea Fantomelor evocate de Vrăjitoare. Dar iată că Malcolm pune pe soldații săi să-și taie fiecare o ramură verde din codru și să o ție înaintea lor spre a se crede că's mai mulți la număr. Întâia parte a prezicerii se îndeplinește: codrul Birnam s'a pus în mișcare! Și mai iată că Macduff, dând față cu Macbeth, îi spune că nu este născut de femeie, fiind scos înaintea vremii din pântecul mamei. Atunci Macbeth, blestemând limba care-i spune aceasta, strigă:

«Să nu se crează demonii vicleni

Cari țin făgăduela dată minții,

Și-o calcă speranței —

Totuș nu se predă, ci cade, luptând cu vitejia ostașului. Și aici poetul se silește să scoată la iveală părțile nobile din caracterul lui Macbeth, care cade victima influențelor demonice.

Încă dela întâiul omor, Macbeth însă este mușcat de dintele remușcării, și iarăș auzim plângerea cugetului său chinuit. Dar Lady Macbeth? În dărdora rășboinică care cutremură Regatul, ea nu mai apare pe scenă decât în actul al V-lea.

În răstimp, firea ei de oțel s'a prăbușit sub povara crimelor, și ea re apare ca lunatică. Ce admirabilă inspirație a poetului că, pe când Macbeth își strigă în tot momentul muștrările de cuget, soția sa, numai în stare de inconștiență își trădează sbuciumul groaznic al sufletului său!

Dar totuș în amândoi se trezește glasul conștiinței, paznicul din lăuntru nostru, care nu adoarme niciodată cu desăvârșire. Acesta este fondul comun, omenesc, al nostru, atributul nostru din substanța divină, care infinit perfectibil, ne va face tot mai rezistenți contra jugului fatalității și ne scapă libertatea voinței și sentimentul răspunderii. Și din feroasa tragedie se desprinde totuș învățătura mângâietoare, că noi nu suntem «un fluier în al soartei deget spre a cânta ce ton atinge ea».

A. S.

Actul I

Aspect 2

PERSOANELE

DUNCAN, Regele Scoției SEYTON, aghiotant al lui Macbeth
MALCOLM Fiii lui TÂNĂRUL fiu al Lui Macduff DONALBAIN
MACBETH Generali în

armata Regelui Un Doctor Englez BANQUO MACDUFF Nobili
Scoțiani Un Doctor Scoțian LENNOX Un Ostaș ROSS Un Portar
MENTEITH LADY MACBETH ANGUS LADY MACDUFF
CAITHNESS Cameriera lui Lady Macbeth FLEANCE, fiul lui Banquo
HECATE

SIWARD, Conte de Northumberland,

General al trupelor engleze

Trei Vrajitoare Năluci Lorzi, Domni, Ofițeri, Ucigași TÂNĂRUL
SIWARD, fiul lui Servitori și Soli

Scena: Scoția, Anglîtera

ACTUL I

SCENA I

O LUNCĂ

(Tunet și fulger. Intră trei VRĂJITOARE)

I-a VRĂJITOARE

Când ne-om vedeà tustrele noi,

Pe tunet, fulgere și ploi?

II-a VRĂJITOARE

Când e sfârșit tot tărăboiul,

Pierdut și câștigat răsboiul.

III-a VRĂJITOARE

'Nainte dar de-a amurgî.

I-a VRĂJITOARE

Și în ce loc?

II-a VRĂJITOARE

Pe luncă-aci.

III-a VRĂJITOARE

Și cu Macbeth ne-om întîlnî.

I-a VRĂJITOARE

Vîn, motane sur!

II-a VRĂJITOARE

Broscoiul chiamă.

III-a VRĂJITOARE

Numaidecât!

TOATE

Frumos e slut, și slut frumos,

Prin nori și neguri, sus și jos!

(Ies.)

SCENA II

O TABĂRĂ LÂNGĂ FORRES

(Larmă afară. Intră DUNCAN, MALCOLM, DONALBAIN, LENNOX, cu suita, întâlnind un OSTAȘ însângerat)

DUNCAN

Ce om însângerat sosește-aici?

El, după halul lui, ne poate spune

De starea cea din urmă a răscoalei.

MALCOLM

Acesta e ostașul care ca

Viteaz soldat, luptă ca să mă scape

Când am fost prins. Salut, prietene!

Zi Regelui cum stă încaierul

Când ai plecat.

OSTAȘUL

Erà șovăitor,
Ca doi înotători cari, istoviți,
Se 'nghesuie și 'și năbușesc puterea.
Macdonald, cel fioros, (demn de a fi
Un răsvrătit, căci pentru scopul ăsta
Mișeii lumii'n preajma lui roiesc)
Fu ajutat de Kerni și Gallowglași[1]
Dela Hebride; soarta, surâzându'i
La harța'i blestemată, se-arătă
Ca târfa răsvrătitului. Dar geaba.
Macbeth viteazul, vrednic de ăst nume[2],
Sfidând ursita, 'și vântură oțelul
Burând de secerișul sângeros,
Ca părtinit de glorie, își croi
O cale, până dete ochi cu robul,
Și nu îi strânse mâna, nici nu 'i zise
«Rămas bun», pân' nu-l spintecă
De la buric la fălci, și îi înfipse
Și capul pe-ale noastre meterezuri.
DUNCAN
Voinice vere! Vrednic gentilom!
OSTAȘUL

Cum, de-unde 'ncepe-a soarelui lucire
Nasc viforii sfărâmtori de vase,
Și cruntul trăsnet, astfel din izvorul
Din care mântuirea așteptam,
Veni prăpădul. Mark, al Scoției Rege,
Taman atunci când dreptul, înarmat
Cu vijelie, îi silise pe
Aști sprinteni Kerni să fugă, Regele
Norvegiei, pândind prilejul bun,
Cu arme ascuțite și noi trupe,
Făcù un iureș nou asupra noastră.

DUNCAN

Aceasta nu înspăimântă pe-ai noștri
Bravi Căpitani Macbeth și Banquo?

SERGEANT

Da,
Ca vrăbii pe vultur, sau iepuri leii.
La drept vorbind, eu trebuie să spun
Că ei au fost ca tunuri prea 'ncărcate
Cu trăsnete 'ndoite, astfel că
Ei pe dușmani se năpustiră cu
De două ori îndoite lovituri.

Vroiau în răni fumânde să se scalde

Ori să însemne o Golgotă nouă?

Nu pot să spun.

Sunt slab și rănilor 'mi cer ajutor.

DUNCAN

Cuvântu'ți șeade bine ca și rana:

Respiră amândouă cinste. Mergeți

Și-aduceți doctori.

(Iese OSTAȘUL, însoțit. Intră ROSS)

Cine vine-aici?

MALCOLM

Mărețul Than de Ross.

LENNOX

Ce zor privește

Din ochii săi! Așa se uită cine

Vești mari aduce.

ROSS

Să trăești, o, Rege!

DUNCAN

De unde vii?

ROSS

Din Fife viu, mare Rege,

Acolo unde steagurile Norvegiei
Iși rîd de ceruri și fac un vînt rece
Oștirea noastră. Insuș Regele
Norvegiei, cu-o oaste 'nfrișată,
Și ajutat de trădătorul Cawdor,
O luptă crîncenă pornise, pînă
Ce mirele Belonei, 'ncins în zale,
Il înfruntă 'ntrecându-se pe sine,
Și vîrf cu vîrf, și braț cu braț izbind,
Infrîns duhu'i dîrz — și, ca să'nchei,
Noi biruirăm.

DUNCAN

Mare fericire!

ROSS

Așa încât acum Sweno, Craiul
Norvegiei, ne cere împăcare,
Dar n'am dat voie să-și îngroape morții
Decît plătind pe insula Columbei[3]
În mîna noastră zece mii de taleri.

DUNCAN

Ast Than de Cawdor, nu va mai trădă
Credința mea. Rostește'i a sa moarte,

Iar titlul lui acum Macbeth să-l poarte.

ROSS

Voiu îngrijii s'o facă chiar acù.

DUNCAN

Macbeth câștigă tot ce el pierdù.

(Ies)

SCENA III

O LUNCĂ

(Tunet. Intră cele trei VRĂJITOARE)

I-a VRĂJITOARE

Unde ai fost, soro?

II-a VRĂJITOARE

La tăiatul porcilor.

III-a VRĂJITOARE

Soro, și tu unde?

I-a VRĂJITOARE

Nevasta-unui năier aveà castane

Și molfăià, și molfăià într'una.

«Dă'mi», zic. «Piei, hârcă», țipă baba grasă.

Bărbatul ei, — ce'i căpitan pe «Tigru», —

Plutește 'n spre Aleppo. Insă eu:

Eu 'ntr'un ciur acolo merg

Și ca guzganul codoberg

Am s'o fac, s'o fac, s'o fac.

II-a VRĂJITOARE

Un vânt îți dau eu.

I-a VRĂJITOARE

Ești bună, zău.

III-a VRĂJITOARE

Și eu 'ți dau un vânt.

I-a VRĂJITOARE

Celelalte la mine sunt.

Ele suflă 'n porturi toate

Înspre părțile 'nsemnate

Pe harta marinarului.

Eu ca fânul l'oi sbici,

Somn la noapte și la zi

Genele nu 'i vor lipi,

Deochiat el vă trăi.

Optzeci și-una zile va

Lâncezi, sfrijli, oftă.

Luntrea'i nu va fi 'nnecată,

Dar de vifor sbuciumată —

Ia vezi, ce am. —

II-a VRĂJITOARE

Arată'mi tot.

I-a VRĂJITOARE

E un deget de pilot,

Inneecat pe drum.

(Sunet de tobă afară) Bum, bum!

E Macbeth ce vine-acum.

TOATE

Noi surate vrăjitoare,

Colindăm pe-uscat și mare,

Pribegim jur-împrejur.

Mie de trei ori și ție,

Încă trei, și nouă fie.

Pace! Farmecu'i făcut.

(Intră MACBETH și BANQUO)

MACBETH

N'am pomenit zi slută și frumoasă

Ca asta.

BANQUO

Cât e pân' la Forres? — Ce sunt

Ființele acestea veștejite,

Ș'așa sălbatice în portul lor?

Nu par locuitoare pe pământ,
Și totuș sunt pe el. Trăiți? Sunteți
Ce omul poate întreba? Se pare
Că mă 'nțelegeți: fiecare pune
Un deget sec pe buzele sbârcite,
Și parc'ați fi femei; dar barba voastră
M'oprește-a tâlcui că o sunteți.

MACBETH

Vorbiți, dac'o puteți! Ei, ce sunteți?

I-a VRĂJITOARE

Noroc, Macbeth! Noroc, tu Than de Glamis!

II-a VRĂJITOARE

Noroc, Macbeth! Noroc, tu Than de Cawdor!

III-a VRĂJITOARE

Noroc, Macbeth! Odată vei fi Rege!

BANQUO

Macbeth, de ce tresari? Par'că te temi

De vești așa plăcute!

(Către VRĂJITOARE)

Spuneți drept,

Sunteți năluce numai, sau aievea

Aceea ce-arătați pe dinafară?

Voi salutați pe nobilu' mi tovarăș
Cu har apropiat, și prorociri
De falnic rost și 'mpărătești speranțe,
Că pare-uimit. Dar mie nu 'mi vorbiți.
Ah, de puteți vedeà sămânța vremii,
Și zice ce grăunte va rodi
Și care nu, vorbiți și mie, care
Nici nu vă cere și nici nu se teme
De darurile și de ura voastră.

I-a VRĂJITOARE

Noroc!

II-a VRĂJITOARE

Noroc!

III-a VRĂJITOARE

Noroc!

I-a VRĂJITOARE

Mai mic decât Macbeth, dar și mai mare.

II-a VRĂJITOARE

Nu-așă ferice, dar mult mai ferice.

III-a VRĂJITOARE

Vei naște Regi, măcar că nu ești Rege.

Noroc Macbeth și Banquo dar!

I-a VRĂJITOARE

Lui Banquo și Macbeth noroc!

MACBETH

Stați, voi nelămurite vorbitoare,

Și spuneți'mi mai mult. Prin moartea lui

Finel[4], știu că acum sunt Than de Glamis.

Dar cum de Cawdor? Căci trăește Thanul

De Cawdor, plin de vlagă, ș'a fi Rege

Nu stă mai mult în zărilor credinței,

Cât de-a fi Cawdor. Spuneți'mi de unde

Aveți această stranie știință?

De ce pe șesul ars ne-ațineți calea

Cu aste prorociri? Vorbiți, vă jur!

(Vrăjitoarele pier)

BANQUO

Pământul ca și apa au bulbuci,

Ș'așa sunt astea. — Unde au pierit?

MACBETH

În aer, și ce s'a părut trupesc

S'a mistuit în vânt. De-ar mai fi stat!

BANQUO

A fost aievea ceea despre care

Vorbim? Sau am mâncat din planta rea

Ce pune mintea 'n închisoare?

MACBETH

Copiii 'ți vor fi Regi.

BANQUO

Și Rege tu.

MACBETH

Și Than de Cawdor: nu au zis așa?

BANQUO

Cu-acelaș ton și vorbă. — Cine vine?

(Intră ROSS și ANGUS)

ROSS

Măria Sa s'a bucurat, Macbeth,

De-a ta izbândă, și când a aflat

Isprava ta în luptă cu rebelul,

Mirarea lui și lauda se certau

Ce se cuvine lui, ce ție. Și apoi,

El, cercetând urmarea-acelei zile,

Te vede 'n rândurile Norvegiene,

Ne'nfricoșat de ce făcuși tu însuți:

Icoane groaznice-ale morții. Des,

Ca grindina, soli după soli soseau,

Purtând toți laudele tale întru

Măreața apărare-a țării sale

Și le turnară înaintea lui.

ANGUS

Suntem trimiși ca să ți dăm mulțumiri

Din partea Regelui, stăpânul nostru,

Și numai ca să te poftim la dânsul,

Nu să te răsplătim.

ROSS

Și drept arvună-a unor plăți mai mari,

Imi porunci a ți zice Than de Cawdor:

Cu care titlu, o mărețe Than,

Eu te salut acum, căci e al tău.

BANQUO (aparte)

Ce, poate dracul spune adevărul?

MACBETH

Trăește-un Than de Cawdor; mă 'mbrăcați

În haine 'mprumutate.

ANGUS

Fostul Than

Trăește încă, dar sub grea osândă,

El duce-un trai ce merită să-l piarză.

De-a fost el înțeleș cu Norvegianii,

Ori sprijini pe răsvrătiți în taină,

Ori a lucrat cu unii s'alții pentru

Pieirea țării sale, nu o știu.

Trădarea 'naltă însă, dovedită,

Mărturisită chiar, l'a prăbușit.

MACBETH (aparte)

Glamis și Than de Cawdor. Ce'i mai mare,

Lipsește încă.

(Lui ROSS și ANGUS)

Mulțumire vouă.

(Lui BANQUO)

Nu speri că Regi vor fi copiii tăi,

Când cele cari mi-au dat pe Than de Cawdor,

Aceasta ți-au promis?

BANQUO

Credința asta

Te poate îmboldi și spre coroană,

Pe lângă Than de Cawdor. Dar e straniu:

Adesea, spre-a ne duce la pierzanie,

Trimișii beznei ne spun adevărul,

Ne-ademenesc cu lucruri de nimic

Spre-a ne trădă în cele mai de seamă.

Vă rog, o vorbă numai, verii mei.

MACBETH (aparte)

S'au spus aicea două adevăruri

Ca fericit prolog la actul falnic

Al jocului împărătesc. (Tare) Prieteni,

Vă mulțumesc. — (Aparte)

Ăst nefiresc îndemn

Nu poate fi nici rău, nici bun. De-i rău,

De ce mi-a dat arvuna izbutirii,

Pornind c'un adevăr? Sunt Than de Cawdor.

De-i bun, de ce mă las târît de-ispită,

Al cărui chip hăd îmi sbârlește părul

Și 'mi face inima să-izbească 'n coaste,

In contra firii? Spaimetele de față

Sunt mai puțin de cât închipuiri

Grozave. Gându'mi căruia acuma

Ii nălucește numai un omor,

Imi sguduie astfel firea mea, că vieața

In nesimțire se înnăbușă

Și nu e decât ceea ce nu este.

BANQUO

Vedeți uimit ce e amicul nostru!

MACBETH (aparte)

De mă vrea soarta Rege, bine; soarta

Mă poate 'ncorona și fără 'un pas

Al meu.

BANQUO

Onoruri noi se pun pe el

Ca haine noi cari ni se potrivesc

Doar' prin purtare.

MACBETH

Vie ce-o veni,

Căci ceasuri curg prin cea mai aspră zi.

BANQUO

Prea falnice Macbeth, te așteptăm.

MACBETH

Ertăți, uimitu-mi creier răscoliă

Uitate lucruri. Osteneala voastră,

Amicilor, e 'nscrisă unde zilnic

Intorc eu foaia ca să o citească.

Haidem la Rege. (Aparte lui Banquo)

Cugetă la ceea

Ce s'a 'ntâmplat, și, după ce 'n răstimp

Am cumpănit-o, să vorbim de asta

Cu inima deschisă.

BANQUO

Bucuros

MACBETH

Și pân'atunci, destul. Haidem, prieteni.

(Ies)

SCENA IV

FORRES. PALATUL

(Fanfară. Intră DUNCAN, MALCOLM, DON ALBAIN, LENNOX și suita)

DUNCAN

Executat e Cawdor? Nu s'au 'ntors

Cei cari au fost însărcinați s'o facă?

MALCOLM

Nu încă, Sire, însă am vorbit

Cu unul care l'a văzut murind,

Și care 'mi spuse c'a mărturisit

Trădarea lui, cerând iertarea Voastră,

Și arătând adâncă sa căință.

Nimic nu i-a șezut așa de bine

În viață, ca lăsarea ei. Muri

Ca unul ce 'nvățase ca la moarte

Să lepede tot ce aveà mai scump,

Ca fără nici un preț.

DUNCAN

Nu-i nici un chip

De a aflà din fața omului

Tocmeala minții. El a fost un nobil

În care-avem încredere deplină.

(Întră MACBETH, BANQUO, ROSS și ANGUS)

Iubite vere! Tocmai m'apăsà

Păcatul nrecunoștinței mele.

Tu ești atâta înaintea mea,

Că cea mai iute aripă-a răsplătii

Nu te ajunge. O, căci n'ai un merit

Mai mic, ca s'am măsura pentru plată

Și mulțumire! Știu că 'ți dătoresc

Mai mult decât am stare să-ți plătesc.

MACBETH

Credința mea și slujba'mi datorită,

Prin însăș fapta se plătește. Partea

Măriei Voastre e ca să primiți

Ce datorim, ș'aceste datorii

Sunt tronului și țării slugi și fii,
Cari fac doar' ce's datori, făcând orice
De dragul și spre slava voastră numai.

DUNCAN

Sosit bun dar! Am prins a te sădi,
Și voiu 'ngrijì să crești în plin. Tu, Banquo,
Nu mai puțin ai meritat, ș'aceasta
Nu mai puțin se cade-a fi știut.
Să te cuprind în brațe, să te strâng
La pieptul meu.

BANQUO

Acolo dacă crece,
A voastră va fi roada.

DUNCAN

Bucuria'mi
Cea resfățată în belșugul ei,
Încearcă a se-ascunde 'n stropi de jale.
Fii, rude, Than, și voi toți cari sunteți
De mine mai apropiați, aflați
Că vrem să trecem dreptul la coroană
Asupra fiului mai mare, Malcolm,
Pe care îl numim de-acuma Prinț

De Cumberland. Dar cu așa onoare

Nu va fi îmbrăcat fără de tovarăși,

Ci steme de nobleță vor luci,

Ca stelele, pe toți ce-o merită.

(Lui MACBETH)

Haidem acum la Inverness, spre-a strânge

Mai tare 'ndatorarea către tine.

MACBETH

Ce mai e de făcut nu 'i pentru voi;

Eu însumi voi fi crainic și voi duce

Soției mele buna știre a

Sosirii Voastre. Și deci umilit

Imi iau rămas bun.

DUNCAN

Vrednicul meu Cawdor!

MACBETH (aparte)

El, Prinț de Cumberland! Un hop va fi,

Să mă răstoarne, de nu'l voi sări;

El mi-e în drum; ascundeți focul stele!

Nu rabd lumina gândurile mele.

Zadarnic ochii mâna 'mi vor s'oprească;

Ce ei urăsc va să se 'ndeplinească.

(Iese)

DUNCAN

Da, Banquo, el e un viteaz de seamă,

Și mă înfrupt cu laudele sale:

E praznic pentru mine. Să urmăm

Pe cel a cărui grijă ne-a luat-o

'Nainte, pentru a ne pregăti

Primirea. E o rudă fără seamăn.

(Amândoi ies)

SCENA V

INVERNESS. CASTELUL LUI MACBETH

(Intră LADY MACBETH, citind o scrisoare)

LADY MACBETH (citește)

«Ele m'au întâlnit în ziua biruinții și am aflat în chipul cel mai neîndoios că au mai mult decât știință omenească. Când ardeam de dorință de a le mai întreba, ele se făcură aer și pieriră. Pe când stam uimit de minunea asta, veniră trimiși de ai Regelui cari toți mă chemară «Than de Cawdor», cu care titlu mă salutaseră înainte aceste surori ursitoare, prezicându-mi viitorul cu: «Noroc, tu care vei fi Rege». Am crezut bine a'ți împărtăși acestea, prea scumpă părtaşă a măririi mele, ca să nu pierzi partea ta de bucurie, rămâind în neștirea măririi și slăvii ce ți se făgăduște. Pune-o la inima ta și fii cu bine».

Ești Glamis, și vei fi ce-ți este

Făgăduit. De firea ta mă tem:

Prea plină e de laptele-omeniei,
Spre-a apucă pe drumul cel mai scurt.
Vrei să fii mare, nu ești fără râvnă,
Dar fără răutatea care cată
S'o însoțească. Ceace vrei cu jind,
O vrei și cu sfințenie. N'ai vrea
Joc fals, dar vrei câștig nedrept. Ai vrea,
O, mare Glamis, cineva să-ți strige:
«Aceasta va să faci, de vrei s'o ai»,
Și ce mai mult ți-e teamă să o faci
Decât dorești să fie nefăcut.
Vin' dar să-ți suflu duhul meu 'n urechi,
Să biciuesc cu vлага limbii mele
Tot ce te-abate dela cercul de-aur
Cu care soarta și-ajutorul vrăjii
Se pare că te-au 'ncununat.
(Intră un Sol)
Ce'i vestea?
SOLUL
Diseară vine Regele.
LADY MACBETH
Nebun ești?

Nu e stăpânul tău la el, și nu
M'ar fi înștiințat spre pregătire?

SOLUL

Ertăți, dar e așa. Stăpânul vine;
Tovarășul meu i-a luat 'nainte,
S'aproape mort, aveà abià răsuflet
Să 'mi spuie știrea.

LADY MACBETH

Ingrijiți de el.
Vești mari ne-a dat.

(Iese Solul)

Chiar corbu'i răgușit
Ce croncăne intrarea cea fatală
A Regelui în zidurile mele.
Veniți, de moarte ursitoare duhuri,
Schimbați-mi sexul și umpleți-mă
Din cap la tălpi cu cea mai crâncenă
Cruzime! Ingroșați'mi sângele,
Și astupați cărarea remușcării,
Ca vreun imbold deșteptător al firii,
Să nu îmi sguduie cumplitul plan,
Făcând o pace între el și faptă.

Veniți la sânii mei cei femeiești,
Beți laptele'mi ca fiere, voi slugi ale
Omorului, ce'n chipuri nevăzute
Pândiți urgiile naturii! Vino,
O noapte deasă și te 'nvăluie
In cea mai neagră pâclă-a iadului,
Ca nu cumva cuțitul meu tăios
Să vază rănila ce face, și
Nici cerul să se uite prin al beznei
Zăbranic, și să strige: «stai, oprește!»

(Intră MACBETH)

O, mare Glamis! O, înalte Cawdor!
Mai mare decât unul ș'altul prin
Norocul viitor! Scrisoarea ta
M'a dus dincolo de-orbul timp de față
Și simt în clipa asta viitorul.

MACBETH

Iubito, Duncan vine-aici diseară.

LADY MACBETH

Și când se duce iar?

MACBETH

Cum crede, mâine.

LADY MACBETH

O, soarele nu va vedeà ăst mâine!

O, Thane, fața ta'i o carte 'n care

Se pot citi ciudate lucruri. Dacă

Vrei să 'nșeli lumea, poartă-te ca lumea.

Zi bun sosit cu ochi, cu mâini, cu limba,

Te-arată ca nevinovată floare, dar

Cu șarpele sub ea. Acela care

Sosește trebuie 'ngrijit; tu lasă

A nopții mare treabă 'n seama mea;

Ea pentru nopți și zile 'n viitor

Domnească slavă ne va da, și spor.

MACBETH

Vom mai vorbi.

LADY MACBETH

Fii vesel și ia seama:

Schimbarea feții nu trădeze teama.

Iar celelalte, lasă-le pe mine.

(Ies)

SCENA VI

INVERNESS; DINAINTEA CASTELULUI LUI MACBETH

(Hoboe și facle. DUNCAN, MALCOLM, DONALBAIN, BANQUO, LENNOX, MACDUFF, ROSS, ANGUS și suita)

DUNCAN

Plăcut e așezat acest castel;

Văzduhul lin și dulce ne desmiardă

Plăpândeale simțiri.

BANQUO

Ăst oaspe-al verii,

De temple iubitoarea rândunică,

Clădind cu drag aicea, dovedește

Că suflul cerului miroase dulce.

Nu-i strașină, glaf, stâlp sau colț, pe care

Această păsărică n'a făcut

Un pat ușor, ca leagăn împuiat;

Și unde șeade și prăsește ea,

Băgai de seamă c'aerul e molcom.

(Intră LADY MACBETH)

DUNCAN

Ah, iată onorata noastră gazdă!

Iubirea care ne-urmărește, este

Ades o silă, dar, fiind iubire,

Ii mulțumim. Cu asta vă învăț

Ca să-mi doriți un bogdaproste pentru

A voastră trudă, și să-mi mulțumiți

De supărarea voastră.

LADY MACBETH

Slujba voastră

În orice chip de două ori făcută

Și iarăș îndoită, ar fi treabă

Săracă și neînsemnată față

De-onorurile largi ș'adânci, cu care

Măria Voastră 'ncarcă casa noastră.

Și pentru cele vechi, și cele noi,

Învârfuite peste ele, noi

Putem da numai birul rugăciunii.

DUNCAN

Dar unde e al nostru Than de Cawdor?

Noi l'am urmat deaproape vrând să fim

Furierul lui, dar călărește bine,

Și dragostea lui mare, ageră

Ca pintenii lui, l'ajută s'ajungă

'Naintea noastră. Noi, frumoasă gazdă,

Suntem al vostru oaspe noaptea asta.

LADY MACBETH

Supușii voștrii țin tot ce-au și sunt,
Ca împrumut doar', spre-a se răfui
Oricând poftiți să vi se 'ntoarcă ceea
Ce vi se datorește.

DUNCAN

Dați 'mi mâna.

Duceți-mă la gazdă. Mult mi-e drag,

Și vom urmă cu harul pentru el.

Cu voia voastră, Doamnă.

(Ies)

SCENA VII

O CAMERĂ ÎN CASTEL

(Muzică și făclii. Intră și trec peste scenă un fecior și mai mulți servitori
cu farfurii. Apoi intră MACBETH)

MACBETH

De s'ar sfârși când va fi săvârșit[5],

Mai bine'i să se săvârșească 'ndată.

De ar putea omorul prinde'n 'mreajă

Și urmele'i, cu-isprava și izbava,

Ca lovitura lui să curme totul

Numai aici, pe-al vremii vad și țarm,

Mi-aș pune'n joc și viața de apoi.

Atari isprăvi se judecă-aicea însă,
Așa că dăm doar' lecții sângeroase,
Cari, învățate, se întorc, lovind
Pe dascăl, și dreptatea asta egală
Aduce cupa noastră otrăvită
La propria noastră gură. — Dânsul este
Aici cu o încredere 'ndoită:
Intâi: sunt ruda și vasalul lui —
Temeiuri tari în contra astei fapte —
Apoi, sunt gazda lui, ce-ar trebui
Să 'nchiză ușa ucigașului,
Iar nu să port cuțitul eu. Apoi
Ăst Duncan și-a purtat puterea-așa
De blând, a fost așa curat pe tron,
Că ale lui virtuți, că îngerii,
Cu limbi de surlă vor aduce pâra
In contra blestematului omor,
Și mila, ca un prunc gol, nou născut,
Purtat de vifor, sau ca un cheruvim
Pe-un nevăzut fugar al aerului,
Sufla-va hădul fapt în orice ochi,
Ca lacrimile să înece vântul.

N'am pinteni ca să aște gândul meu,

Decât doar râvna săltăreață care

Se poticnește și pe-un altul cade.

(Intră LADY MACBETH)

Ei bine, ce e nou?

LADY MACBETH

El a sfârșit

Aproape cina. De ce-ai plecat

Din cameră?

MACBETH

A întrebat de mine?

LADY MACBETH

Nu știi că a făcut-o?

MACBETH

Nu vom urmă 'nainte'n treaba asta.

El m'a cinstit acum; am cumpărat

Părerii de aur dela toată lumea,

Cari vor purtate'n noua lor splendoare,

Și nu așa de iute lepădate.

LADY MACBETH

Eră speranța beată dar, cu care

Te-ai îmbrăcat? Au a dormit de-atuncea,

Și se trezește-acum, spre-a se uită,
Cu spaimă palidă, la ceeace
Făcù de bună voie? De acum
Știu cum să prețuesc iubirea ta:
Te temi să fii în faptă și curaj
Ce ești în râvnă? Ai dorì să ai
Ce prețuești ca o podoabă-a vieții,
Și să trăești mișel în stima ta,
Lăsând un «nu ’ndrăznesc» să vie după
«Aș vrea», ca mîța din povești?[6]

MACBETH

Taci, rog;
Cutez tot ce bărbatului se cade;
Cel ce mai mult cutează, nu-i bărbat.

LADY MACBETH

Ce fiară te-a ’ndemnat dar să-mi spui planul?
Când îndrăzniși s’o faci, erai bărbat,
Și dac’ ai fi mai mult decât ai fost,
Ai fi și mai bărbat. Nici timp nici loc
Atuncea n’ au fost potrivite, totuș
Doreai să faci să fie ș’unul ș’altul;
Ș’acum când au făcut-o dela sine,

Tu te'ngrozești de potrivirea lor.
Am alăptat, și știi cât de duios
Iubesc pe pruncul care 'mi sughe sânii:
Pe când zâmbia în fața mea, eu sfârșul
Mi l'aș fi smuls din știrbele-i gingii,
Și creierii i-aș fi sburdat, de-aș fi
Jurat aceea ce tu ai jurat.

MACBETH

Dar dacă vom da greș?

LADY MACBETH

Noi să dăm greș?
Fă-ți inima vitează pân'la culme,
Și n'om da greș. Când Duncan va dormi, —
Și drumu'i greu de azi îl va 'mbia
La asta — pe cei doi copii de casă
I-oi covârși așa cu vin și chef,
Că amintirea, straja creierului,
Va fi un abur, și 'ncăperea minții
Doar un cazan. Și când în somn porcesc
Băuta fire-a lor ca'n moarte, zace,
Ce nu putem noi face amândoi
Cu nepăzitul Duncan, ce nu pune

Pe pajii beți, ca ei să poarte vina

Omorului?

MACBETH

Băieți să naști tu numai!

Ne'nfricoșata'ți fire-ar trebui

Bărbați să zămislească numai. Oare

Nu se va crede, după ce-om stropi

Cu sânge pe cei doi cari dorm la el,

Și de pumnalele lor ne-om sluji,

Că ei au făptuit-o?

LADY MACBETH

Cine oare

Va îndrăzni să creadă altceva,

Când vaerul și bocetele noastre

Vor plânge moartea lui?

MACBETH

Sunt hotărât!

Și orice vânj al trupului strunesc

La 'nfricoșata faptă. Hai, să mergem,

Și lumea s'o 'nșelăm cu mândră haină:

Chip fals ascunză-a falsei inimi taină.

(Ies)

↑ Trupe irlandeze.

↑ Macbeth — fiu al vrăjii

↑ Saint Colmes Inch — Insula lui Columba, azi Incholm, în Scoția.

↑ Finel sau Finleg, tatăl lui Macbeth.

↑ Joc de cuvinte: done = făcut și isprăvit.

↑ Proverbul eră: «Mâța ar vrea să mănânce pește, dar nu 'ndrăznește».

Actul II

Aspect 2

ACTUL II

SCENA I

INVERNESS. CURTEA CASTELULUI

(BANQUO și FLEANCE, purtând o făclie)

BANQUO

Cum merge noaptea, băiete?

FLEANCE

Luna a apus. N'am auzit bătând.

BANQUO

Acum apune pe la miezul nopții.

FLEANCE

Cred, tată, că e mai târziu.

BANQUO

Ia spada mea. Ce econom e cerul!

Ș'a stins făcliile. — Ia-o și p'asta.

Greu dor de somn ca plumbul mă apasă,

Dar n'aș vroi să dorm. Puteri cerești,

Feriți-mă de gânduri păcătoase,

Pe care firea 'n somn le plămădește!

Dă'mi spada.

(Intră MACBETH și un servitor cu o făclie)

Cine'i acolo?

MACBETH

Un prieten.

BANQUO

Nu încă'n pat? Dar Regele-i culcat,

A fost cu chef nespus și a trimis

Bogate daruri tuturor ai casei.

Cu-acest diamant salută pe a voastră

Soție, gazda lui prietenoasă,

Și s'a retras peste măsură vesel.

MACBETH

Fiind nepregătiți, voința noastră

Fu roaba lipsei, neputând lucra

În toată voia ei.

BANQUO

Nu, toate's bine.

Visai ieri noapte cele trei surori.

Ți-au spus cam drept.

MACBETH

Nu mă gândesc la ele.

Dar de-om găsi un ceas mai potrivit

Putem să mai vorbim de lucrul ăsta.

Numește ceasul dar.

BANQUO

Oricând ai vreme.

MACBETH

De-mi vei urmà povața, când e vremea,

Iți va aduce cinste!

BANQUO

Numai să

N'o pierd, câtând a o sporì,

Și să-mi rămâie cugetul meu liber

Și datoria de vasal curată,

Primesc un sfat.

MACBETH

Acuma, noapte bună.

BANQUO

Vă mulțumesc; și vouă noapte bună.

(Ies BANQUO și FLEANCE)

MACBETH

Zi doamnei, când e gata băutura

De noapte, ca să sune clopoțelul

Și du-te de te culcă.

(Iese Servitorul)

E un pumnal

Ce-l văd în față, cu plăseaua

Spre mâna mea? Ia vino să te-apuc.

Eu nu te am, dar tot mereu te văd.

Vedenie haină, nu te simte

Și mâna, ca și ochiul? Sau ești numai

Pumnal al minții, plăsmuire falsă,

Urzită de înfierbântatul creier?

Te văd mereu, așa de pipăit,

Ca p'ăsta ce acum îl scot din teacă.

Tu mă îndrepti pe drumul ce'l doream;

De-așă unealtă vream să mă slujesc;

Mi's ochii jocul celorlalte simțuri,

Ori prețuesc cât toate? — Tot te văd,

Și pe mâner și limbă stropi de sânge

Ce n'aveau adineaori. — Nu'i nimic
Aici: e gândul sângeros ce pare astfel
In ochii mei. In jumătatea lumii
Acum natura pare că e moartă,
Și visuri rele'nșeală somnul cel
Invăluit. Puterile de vrajă
Aduc prinoase firavei Hecate,
Ș'omorul mărced, deșteptat de lup,
Străjerul său, al cărui urlet este
Lozinca sa, cu pasul său tiptil,
Cu umbletul hoțesc al lui Traquiniu [1],
Se 'ndreaptă spre-al său țel, ca o stafie.
Tu, trainic, țeapăn întocmit pământ,
Să n'auzi pașii mei, oriunde merg,
Ca pietrele'ți să nu'mi trădeze locul,
Și vremii să nu-i iee groaza care
Acum cu ea se potrivește. Dar,
Pe când vorbesc, trăește el. Cuvinte
Răcesc cu suflul lor un fapt fierbinte.
(Un clopot sună)
Mă duc s'o fac. Mă chiamă clopotul.
Ăst dangăt, Duncan, nu-l lua în seamă:

Căci e un glas ce'n cer sau 'n iad te chiamă!

(Iese)

SCENA II

(Acelaș loc. LADY MACBETH)

Ce i-a'mbătat mă face îndrăzneță,

Și ce i-a stins, pe mine m'a aprins.

Auzi! E cucuvaia care țipă,

Cobind, a sa fioroasă «noapte bună».

El e la treabă... Ușile's deschise, —

Și slugile 'ndopate, sforăind,

Iși calcă datoria. Băutura

Le-am dres, așa că moartea și natura

Se ceartă de trăesc ei sau sunt morți.

MACBETH (afară)

Cine-i acolo? Ho!

LADY MACBETH

Mi-e frică, vai, că ei s'au deșteptat,

Și nu-i făcut. Nu fapta, încercarea

Ne pierde. Am pus jos pumnalele,

Nu se putea să nu le vază el.

De n' ar fi semănat cu tatăl meu

Pe când dormiă, aș fi făcut'o eu.

(Intră MACBETH)

Bărbatul meu!

MACBETH

Am făptuit-o. N'auziși un sgomot?

LADY MACBETH

Am auzit o bufniță țipând,

Și greeri țârâind. — Nu ai vorbit?

MACBETH

Eu, când?

LADY MACBETH

Acum.

MACBETH

Când scoboram?

LADY MACBETH

Da.

MACBETH

Ascultă!

În camera de-alături cine doarme?

LADY MACBETH

E Donalbain.

MACBETH (Se uită la mâinile sale)

O, ce vedere-urită!

LADY MACBETH

Ce gând nebun să zici: vedere-urită!

MACBETH

Unul râdeă în somn, și celălalt

Strigă: Omor! Incât s'a deșteptat.

Am stat ca să-i aud, dar se 'nchinară,

Și iarăș se-așezară ca să doarmă.

LADY MACBETH

Acolo doarme doi?

MACBETH

Unul strigă:

«Ajută Doamne», și «Amin» celalt.

De par'că mă vedeau cu mâini de gâde.

Eu ascultându-i n'am putut să zic:

«Amin», când ei ziceau: «Ajută Doamne».

LADY MACBETH

Nu te gândi așa de-adânc la asta.

MACBETH

De ce dar n'am putut să zic «amin»?

Aveam de har nevoie, și «amin»

Rămase 'n gât.

LADY MACBETH

La fapte de acestea

Nu trebuie gândit în felul ăsta,

Altminteri ne-ar înnebuni.

MACBETH

Imi pare

C'am auzit strigând: «Nu mai dormiți!»

«Macbeth omoară somnul»; sfântul somn,

Ce leagă încurcatul scul al grijei;

El, moartea vieții fiecărei zile,

Și baia muncii trudnice, balsamul

Rănitei inimi, cel d'al doilea chip

Al marei Firi și felul mai de seamă

Pe-oaspățul vieții!

LADY MACBETH

Dar ce vrei să zici?

MACBETH

Mereu strigă prin casă: «Nu dormiți!

Glamis ucis'a somnul, și deci Cawdor

N'a mai dormi, Macbeth n'a mai dormi».

LADY MACBETH

Dar cine a strigat? Ei, dragă Thane,

Slăbești puterea'ți falnică gândind

Asemeni nebunii. Ia ceva apă,
Și spală-ți de pe mâini ăst martor slut.
De ce-ai adus pumnalele aici?
Acolo trebuia să stea. Mergi înapoi
Și unge pe-adormiții paji cu sânge.

MACBETH

Nu mă mai duc. Mi-e frică-a mă gândi
La ce-am făcut. S'o mai privesc odată
Nu îndrăznesc.

LADY MACBETH

Om slab de înger! Dă-mi
Pumnalele. Cei adormiți și morți
Sunt ca tablouri. Numai ochi de prunci
Se tem de dracii zugrăviți. De îi
Mai curge sânge, am să poleiesc
Cu el obrazul celor doi slujbași,
Căci trebuie să pară vina lor.
(Iese. Se aude bătând în poartă)

MACBETH

De unde vine bocănitul ăsta?
Ce am că orice sgomot mă 'nspăimântă?
Ce mâini sunt astea? Ha! Ele'mi smulg ochii.

Au tot oceanul marelui Neptun
Imi va spăla ăst sânge de pe mâini?
Nu, mai degrabă astă mână-a mea
Va rumeni mulțimea mărilor,
Făcând ce este verde, roșu.

(Se întoarce LADY MACBETH)

LADY MACBETH

Eu am mâini roșii c'ale tale, dar
Mi-ar fi rușine s'am o inimă
Așă de albă!

(Se bate la poartă)

Bate cineva

La poartă. Haidem în odaia noastră.

Puțină apă ne va curăța

De fapta asta. Ce ușoară ea

Va fi atunci! Cumpătul tău tot

Te-a părăsit.

(Se bate la poartă)

Auzi, se bate iar:

Imbracă haina ta de noapte, ca,

De ne-ar chema cumva, să nu se vază

Că am veghiat. Nu fii așă pierdut

În gânduri negre.

MACBETH

Decât să-mi știu fapta,

Mai bine nu m'aș ști pe mine însumi.

(Se bate afară)

Trezești pe Duncan cu bătaia ta.

O, dacă ai putea să faci aceasta!

(Ies)

SCENA III

(Se bate la poartă. Intră Portarul)

PORTARUL

Tiii, ce bocăneală! Dacă un om ar fi portarul iadului, ar avea de furcă să tot întoarcă cheia. (Se bate) Poc, poc, poc! Cine'i acolo, în numele lui Belzebut? Vr'un arendaș care s'a spânzurat fiindcă așteaptă o recoltă îmbelșugată[2]. Hai, ai venit la țanc, dar ți-ai adus destule batiste? Că aici are să te treacă nădușeli. (Se bate) Poc, poc! Cine-i acolo, în numele celuiilalt diavol? Zău e vr'un Păcală[3], care poate să se jure pe amândouă tereziile cumpenei, una împotriva alteia; care a făcut trădări destule în slava lui Dumnezeu, dar n'a putut păcăli cerul. — O, intră Păcală! (Se bate) Poc, poc, poc! Cine-i acolo? O fi, zău, vr'un croitor englezesc care vine aici pentru că a furat o bucată dintr'un pantalon franțuzesc[4]: intră, croitorule: aici poți să-ți frigi fierul. (Se bate) Poc, poc! Nu mai slăbește. Cine ești? Dar locul ăsta e prea rece pentru un iad. Nu vreau să mai fac pe portarul dracului: gândeam să dau intrare la câțiva din toate breslele cari merg pe drumul brândușelor către veșnicul foc al bucuriei. (Se bate) Indată, îndată! Vă rog, nu uitați pe portar.

(Deschide poarta. Intră MACDUFF și LENNOX)

MACDUFF

Așà târziu amice, te-ai culcat,

Că nici acum nu te-ai desmeticit?

PORTARUL

Păi, domnule, am chefuit până la al doilea cântec al cocoșului, și băutura, dom'le, stârnește grozav trei lucruri.

MACDUFF

Și cari trei lucruri le stârnește mai ales băutura?

PORTARUL

Păi, dom'le, nas roșu, somn și ud. Mai stârnește și crailăcul; și-l stingherește. Stârnește pofta, dar împiedică făptuirea. Deaceea băutura multă putem zice că e taler cu două fețe cu crailăcul; îl face și-l desface, îl îmboldește și-l oprește, îl îndeamnă, îl face să stea și să nu stea, cu un cuvânt îl încurcă în somn și dându'l gata îl lasă baltă.

MACDUFF

Pare-mi-se că băutura te-a dat gata azi noapte.

PORTARUL

Chiar așa, dom'le, și strașnic. Dar am plătit-o pentru asta, și cred că fiind prea tare pentru ea, măcar că mi-a pus un picior câteodată, tot am găsit meșteșugul să o birui.

MACDUFF

S'a sculat stăpănu-tău?

(Intră MACBETH)

Bătând la poartă l-am trezit. El vine.

LENNOX

Bună dimineața, nobile domn.

MACBETH

Bună dimineața la amândoi.

MACDUFF

Se scoală Regele acum?

MACBETH

Nu încă.

MACDUFF

Mi-a poruncit să-l scol de dimineață.

Vin cam târziu.

MACBETH

Am să vă duc la el.

MACDUFF

Știu că vă e plăcută supărarea,

Dar tot e supărare.

MACBETH

Munca care

Ne place, lecuește osteneala.

Și asta e așa.

MACDUFF

Cutez să intru,

Căci asta mi-este slujba poruncită.

(Iese)

LENNOX

Azi pleacă Regele?

MACBETH

Așa a zis.

LENNOX

Ce noapte sbuciumată! Unde dormeam

S'a năruit un coș, și, cum se spune,

Se auziră vaete 'n văzduh,

Ciudate țipete de moarte, și cobiri

Cu glas fioros de pustiiri cumplite

Și crunte întâmplări din nou clocite

Acestui jalnic timp. Pasărea neagră

Țipat-a toată noaptea. Unii zic

C'a tremurat pământu 'nfrigurat.

MACBETH

A fost o noapte rea.

LENNOX

Și tânăra-mi memorie nu-i poate

Găsi perechea.

(Intră MACDUFF)

MACDUFF

O, groază, groază! Inima și limba

Nu te pot înțelege nici numi!

MACBETH și LENNOX: Ce s'a 'ntâmpat?

MACDUFF

Urgia s'a făcut capodoperă!

Omorul cel nelegiuit a spart

Lăcașul cel sfințit al Domnului,

Răpind dintr'ânsa a clădirii vieață.

MACBETH

Cum vieața?

LENNOX

De Măria Sa vorbești?

MACDUFF

Apropiați-vă de-odaia lui,

Și văzul pierdeți prin Gorgona nouă!

O, nu mă puneți să vorbesc: vedeți,

Ș'apoi vorbiți voi singuri.

(Ies MACBETH și LENNOX) Sus! Sculați!

Sunați clopotul de zarvă! Omor! Trădare!

O, Banquo, Donalbain! Malcolm! Sculați,

Vă scuturați de somnul cel pufos,
A morții plăsmuire, și v'uitați,
La moartea însăș! Sus, sus! Și priviți
Icoana judecății de apoi!
O, Malcolm, Banquo, ca din ale voastre
Morminte vă sculați, și ca fantome
Veniți, priviți această grozăvie.
Să sune clopotul!

(Intră LADY MACBETH)

LADY MACBETH

Ce s'a 'ntâmpat
Că astă hădă trâmbiță trezește
Pe cei ce dorm în casă? Spuneți! Spuneți!

MACDUFF

Duioasă Doamnă, nu e pentru voi
De-a auzi aceea ce pot spune:
A o vesti urechei de femeie
Ar fi omor pe loc.

(Intră BANQUO)

O, Banquo, Banquo!
Regalul nostru Domn a fost ucis.

LADY MACBETH

Vai! Cum? In casa noastră?

BANQUO

E prea crunt,

Oriunde-ar fi. Iubite Duff, dă-ți singur

O desmințire. Zi că nu-i așa.

(Se înapoiază MACBETH și LENNOX)

MACBETH

De-aș fi murit un ceas 'nainte aștei

Năpaste, aș trăi o vieță sfântă,

Căci din această clipă, nu-i nimic

Pe lume serios, sunt fleacuri toate:

Virtute, faima's moarte. Vinul vieții

E tras, și numai drojdia mai rămâne

Acestei bolți, spre-a se făli cu ea.

(Intră MALCOLM și DONALBAIN)

DONALBAIN

Ce-i pricina?

MACBETH

A voastră, și n'o știți?

Obârșia, vâna și fântâna

Sângelui vostru s'a oprit; oprit

E chiar izvorul lui. Regescul vostru

Părinte e ucis.

MALCOLM

O, și de cine?

LENNOX

Cei din odaie pare c'au făcut'o.

Erau pe mâini și fețe plini de sânge,

Ca și pumnalele ce le-am găsit

Pe perna lor, neșterse.

Holbară ochii și erau uimiți;

Nu trebuia încredințată lor

Vieța unui om.

MACBETH

Și totuș mă căesc că'n furia mea

Eu i-am ucis.

MACDUFF

De ce dar ați făcut-o?

MACBETH

Ei, cine poate fi cuminte, uimit,

Furios și cumpătat, leal și neutru,

'N aceeaș clipă? — Nimenea. Și pripa

Puternicei iubiri mi-a întrecut

Trăgănitoarea minte. Căci aceea

Zăceà el, Duncan, capu-i argintiu
Tivit cu fire aurii de sânge,
Și rănilor-i căscate semănau
Cu o spărtură 'n Fire, pentru-intrarea
Năpraznicei urgii; iar ucigașii
Colea, 'n coloarea crimei lor muiați,
Și cu pumnalele boite'n sânge.
Cine puteà dar să se stăpânească,
Având o inimă spre a iubi,
Și'n inimă curajul să-și arate
Iubirea?

LADY MACBETH

Ha, duceți-mă de-aici!

MACDUFF

Vedeți de doamna!

MALCOLM (aparte lui DONALBAIN)

Dar, de ce tăcem?

Noi cari putem mai mult să ne 'nsușim

Ăst caz?

DONALBAIN (aparte lui MALCOLM)

Ce să vorbim aicea, unde

Destinul nostru, într'un hâu ascuns,

Se poate rezezi ca să ne 'nhațe?

Să mergem. Lacrimile noastre nu

Sunt încă gata.

MALCOLM (aparte lui DONALBAIN)

Și nici jalea noastră

Nu-i pregătită spre a se mișcă.

BANQUO

Vedeți de doamna!

(LADY MACBETH e purtată afară)

Iar când noi vom fi

Acoperit a noastră slăbiciune goală

Ce suferă de frig, să ne 'ntrunim

Spre-a cerceta mai cu deamănuntul

Această faptă sângeroasă. Temeri

Și bănueli ne zguduie. Eu stau

În mâna mare a lui Dumnezeu,

Și de acolo voi lupta 'mpotriva

Rostului tainic al acestei hăde

Trădări.

MACBETH

Eu tot așa.

TOȚI

Așa noi toți.

MACBETH

Să mergem ca să ne 'mbrăcăm degrabă;

Și să ne întrunim în sală.

TOȚI

Foarte bine.

(Ies toți, afară de MALCOLM și DONALBAIN)

MALCOLM

Ce ai să faci? Să nu umblăm cu ei:

A arătă un nesimțit alean

E pentru omul fals ușoară treabă.

Eu plec în Anglia.

DONALBAIN

Eu în Irlanda.

Această despărțire dintre noi

Ne va feri mai bine pe-amândoi.

Aicea unde suntem, sunt pumnale

În zâmbetele oamenilor; sânge

Mai apropiat, e o apropiere

Mai sângeroasă.

MALCOLM

Săgeata ucigașă

E slobozită, însă n' a căzut,
Și drumul cel mai sigur este ținta
S'o ocolim. Deci să încălicăm,
Și fără migăloasă «ziua bună»,
Noi să ne furișăm de-aici. Căci este bine,
Când milă nu'i, a se fură pe sine.
(Ies)

SCENA IV

AFARĂ DIN CASTEL

(Intră ROSS și un Bătrân)

BĂTRÂNUL

Țin minte bine șaptezeci de ani,
Și în cuprinsul ăsta am văzut
Grozave ceasuri, întâmplări ciudate,
Dar noaptea asta hâdă covârșește
Tot ce-am pomenit.

ROSS

Vezi, moșule,
Cum, supărat de jocul oamenilor,
Chiar cerul scena lor însângerață
Le-amenință. E ziuă, după ornic,
Și totuș noaptea neagră 'nnăbușe

Fanalul călător[5]. E vloga nopții,

Sau e rușinea zilei, dacă bezna

Ingroapă fața gliei, când lumina

Cea vie s'ar cădea să o sărute?

BĂTRÂNUL

E nefiresc, ca faptul săvârșit.

Marția trecută-un șoim în sboru-i falnic

A fost lovit ș'ucis de-un șorecâr.

ROSS

Caii lui Duncan — e ciudat dar sigur, —

Frumoși și iuți, odoare ale rassei,

Ajunși sălbateci, grajdul lor au spart,

Și fără se supune, au fugit

Par'că s'ar răsbol cu omenirea.

BĂTRÂNUL

Și s'au mâncat, se zice, unii p'alții.

ROSS

Da, spre uimirea ochilor mei, care

Văzură asta. — Vine bunul Macduff.

(Intră MACDUFF)

Cum merge lumea-acuma?

MACDUFF

Nu o vezi?

ROSS

Se știe cine-a săvârșit omorul?

MACDUFF

Acei pe cari Macbeth i-a 'njunghiat.

ROSS

Vai, pentru-al cui folos?

MACDUFF

Au fost năimiți.

Malcolm și Donalbain, fiii lui Duncan,

În taină au fugit, ceeace aruncă

Pe ei prepusul faptei.

ROSS

Și aceasta

E împotriva firii. O, tu râvnă

Risipitoare, ce'și înghite singur

Mijloacele de traiu! — De bună seamă

Domnia dar va fi a lui Macbeth?

MACDUFF

E și ales și a plecat la Scone[6]

Spre-a fi încoronat.

ROSS

Și unde-i trupul

Lui Duncan?

MACDUFF

Ei l'au dus la Colmekile[7],

Mormântul sacru al strămoșilor,

Și-al oaselor lor paznic.

ROSS

Vii la Scone?

MACDUFF

Nu, vere, merg la Fife.

ROSS

Dar eu merg colo.

MACDUFF

Ți-urez să vezi tot bine rostuit,

Ca nu cumva a noastră veche haină

Să pară mai ușoară ca cea nouă.

ROSS

Rămas bun, moșule.

BĂTRÂNUL

Domnul cu voi și cu toți cei ce-aici

Din rău fac bine, din dușmani amici.

(Ies)

↑ Sextus Tarquinius, fiul lui Tarquinius Superbus, râvni pe Lucreția, soția lui Tarquinius Collatinus.

↑ Care va scădea prețul grânelor. În 1606 prețul grânelor era foarte scăzut în Anglia.

↑ Equivocator = jesuit. Aluziune la jesuitul Garner, care 'și zicea Farmer (arendaș) și în procesul din 1606 a mărturisit că a păcăli e un drept divin.

↑ Aluziune la obiceiul de a imita moda franceză.

↑ Soarele.

↑ Orașul unde se încoronau Regii Scoției.

↑ Sf. Columban, pe insula Iona.

Actul III

Aspect 2

ACTUL III

SCENA I

FORESS. — ODAIE ÎN PALAT

(BANQUO)

BANQUO

O, ai dar: Rege, Cawdor, Glamis, tot,

Cum vrăjitoarele ți-au prorocit,

Și teamă mi-e că pentru asta ai

Jucat un joc mârșav. Dar ți s'a zis

Că nu va trece la urmașii tăi,

Și că voi fi eu tată și tulpină

A multor regi. Dac' adevăr spun ele —

Cum s'a vădit, Macbeth, pe seama ta —

Atunci de s'au adeverit la tine,

De ce n'ar fi oracoli pentru mine,

'Nălțând speranța mea? — Tăcere! — Vine!

(Fanfară. Intră MACBETH, ca Rege; LADY MACBETH, ca Regină;
LENNOX, ROSS, LORZI, Doamne și suita)

MACBETH

Ah, iată pe fruntașul nostru oaspe!

LADY MACBETH

O, dacă noi l'am fi uitat pe dânsul,

Eră un gol la sărbătoarea noastră,

Și'n toate o nepotrivire.

MACBETH

Noi

Avem diseară un ospăț solemn,

La care te rugăm să fii de față.

BANQUO

Imi poate porunci Măria Ta,

De care datoria mea mă leagă

C'un legământ în veci nedesfăcut.

MACBETH

Au ieși călare azi după amiază?

BANQUO

Da, bunul meu stăpân.

MACBETH

Altfel am fi dorit consiliul tău,

În totdeauna bun și cu folos,

La chibzueala de-astăzi. Dar rămâne

De mâine. Și departe călărești?

BANQUO

Cât cere să umplu vremea între-acum

Și cină. Dacă calul nu umblă bine,

Va trebui ca nopții să împrumut

Un ceas sau două.

MACBETH

Nu lipsi la masă.

BANQUO

Nu voi lipsi, Măria Ta.

MACBETH

Aflăm că verii noștri sângeroși

S-au așezat în Anglia și Irlanda;

Depart de-a mărturisi mârșavul

Lor paricid, ei umple lumea cu

Scorniri ciudate: dar despre-asta mâine,

Când o afacere de Stat va cere

A noastră chibzueală. — Pleacă dar.

Rămas bun. Merge Fleance cu tine?

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/60

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/61

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/62

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/63

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/64

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/65

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/66

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/67

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/68

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/69

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/70

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/71

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/72

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/73

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/74

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/75

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/76

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/77

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/78

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/79

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/80

Pagină:Macbeth - Shakespeare (trad. Adolphe Stern).pdf/81

MediaWiki:Wsexport_about

Despre această ediție electronică

Această carte electronică provine de la biblioteca digitală Wikisource.[1]. Această bibliotecă digitală multilingvă este construită de voluntari cu scopul de a pune la dispoziție o colecție de publicații de orice fel: romane, poeme, reviste, scrisori...

Distribuim cărțile noastre pe gratis, începând cu lucrări care nu sunt protejate de drepturi de autor sau sunt publicate sub o licență liberă. Sunteți liber să folosiți cărțile noastre electronice pentru orice scop (inclusiv exploatare comercială), sub termenii Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported[2] sau, dacă doriți termenii GNU FDL[3].

Wikisource este în căutare constantă de noi membri. În timpul realizării acestei cărți, este posibil să fi făcut greșeli. Le puteți raporta la această pagină[4].

Următorii utilizatori au contribuit la această carte:

TiberiuFr25

Masur

Rocket000

Zscout370

Boris23

Abu badali~commonswiki

Kyle the hacker

Cumulus

Noclip~commonswiki

Latebird

Auralux

Waldyrrious

KABALINI

Bromskloss

Tene~commonswiki

AzaToth

Bender235

PatríciaR

↑ <http://ro.wikisource.org>

↑ <http://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>

↑ <http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>

↑ <http://ro.wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptoriu>